

HISTORISCHE VAARDIGHEDEN

ONDERZOEKSVRAGEN BEOORDELEN EN FORMULEREN

In het verleden zijn er verschillende absolute vorsten geweest. Sommige van die heersers lieten zich echter inspireren door de Verlichting. Deze vorsten noemen we ook wel Verlichte despoten. Sommige historici zijn ervan overtuigd dat Napoleon Bonaparte die titel ook mag dragen. Zij hebben daar groot onderzoek naar gedaan en gebruikten daarvoor de onderzoeksvraag: **In hoeverre kan Napoleon Bonaparte een Verlicht despoot worden genoemd?**

Hierna volgen enkele fragmenten uit het boek 'Napoleon: de schaduw van de revolutie' door Bart van Loo. Geef per bron aan:

- of de bron gebruikt kan worden om een antwoord te formuleren op de onderzoeksvraag en;
- is dat niet het geval, bedenk dan zelf een onderzoeksvraag waar de bron wel antwoord op geeft.

bron 1 – Bart van Loo, *Napoleon: de schaduw van de revolutie*:

'De Fransen verbeteren de gezondheidszorg door de bouw van ziekenhuizen en nemen maatregelen voor de volkshygiëne. Ze voeren een regelmatige straatreiniging in en verplaatsen begraafplaatsen naar buiten de steden. Bonaparte laat windmolens en ovens bouwen, vaardigt wetten uit en sticht gerechtshoven. Ook sticht Bonaparte het Institut d'Égypte, een speeltuin voor alle geleerden.'

---

bron 2 – Bart van Loo, *Napoleon: de schaduw van de revolutie*:

'December 1799, een nieuwe grondwet. Alle macht kwam in handen van Bonaparte, die alleen nog met de Raad van State rekening hoefde te houden, maar daar uiteraard zijn mannetjes neerzette. Hoe duidelijk de overgang naar een dictatuur ook was, bijna niemand protesteerde. Bonaparte kocht hun stilzwijgen simpelweg af.'

---

bron 3 – Bart van Loo, *Napoleon: de schaduw van de revolutie*:

'Amper dertien maanden later strandt een uitgetelde keizer (Napoleon) in het Poolse Ostróda. De loodzware inspanningen van het afgelopen jaar lijken eind februari 1807 hun tol te eisen. Onafgebroken laat hij oosterse kruiden branden om de geur van dood te verdrijven, maar de stank blijft in zijn neus hangen. Napoleon was oorlogsmoe.'

---

bron 4 – Bart van Loo, *Napoleon: de schaduw van de revolutie*:

‘Ik ben in Moskou geweest, ik dacht de vrede te kunnen ondertekenen. Ik ben er te lang gebleven. Ik heb een grote fout gemaakt, maar ik heb de middelen om deze recht te zetten’ zei Napoleon. Hij laat er geen gras over groeien. Honderdduizenden doden, amper een excuus en daarna gaat hij over tot de orde van de dag: hij wil opnieuw een leger vormen en ten oorlog trekken.’

---

bron 5 – Bart van Loo, *Napoleon: de schaduw van de revolutie*:

‘Zodra generaal Bonaparte de macht in handen kreeg, stak hij gezwind de natuurlijke grenzen over, schafte de zusterrepublieken af en voegde ze bij Frankrijk. De spectaculairste oorlogsschatten kwamen in het Louvre terecht, dat sinds 1793 een Centraal Museum van de Kunsten van de Republiek was geworden en de ‘grote rijkdom van de natie’ diende te tonen.’
